

P.Z. br. 38

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/51

URBROJ:65-24-7

Zagreb, 3. listopada 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 3. listopada 2024. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike Stipu Župana, dr. sc. Terezu Rogić Lugarić i dr. sc. Davora Zoričića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/117
URBROJ: 50301-05/16-24-20

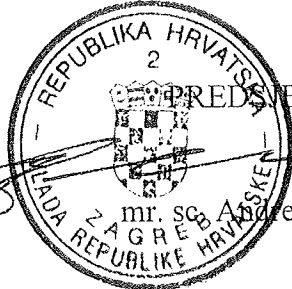
Zagreb, 3. listopada 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike Stipu Župana, dr. sc. Terezu Rogić Lugić i dr. sc. Davora Zoričića.

REPUBLICA HRVATSKA
2
PREDSJEDNIK
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB
mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O FINANCIJSKOM INSPEKTORATU REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, listopad 2024.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANCIJSKOM INSPEKTORATU REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Zakonu o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/08., 55/11. i 25/12.), u članku 1. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Financijski inspektorat je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija koja nadzire primjenu propisa u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, u području deviznog i prekograničnog poslovanja i pružanja usluga platnog prometa i prijenosa novca, u području provedbe ovrhe na novčanim sredstvima te u području djelatnosti kupoprodaje i servisiranja potraživanja.“.

Članak 2.

U članku 3. iza stavka 3. dodaju se novi stavak 4. i stavak 5. koji glase:

„(4) U području provedbe ovrhe na novčanim sredstvima, Financijski inspektorat nadzire postupanje Financijske agencije i drugih pravnih i fizičkih osoba sukladno odredbama zakona kojim se uređuje ovrha na novčanim sredstvima te propisima donesenim na temelju toga Zakona.“.

(5) U području djelatnosti kupoprodaje i servisiranja potraživanja, Financijski inspektorat obavlja nadzor nad kupcem drugog potraživanja, zastupnikom kupca drugog potraživanja, imenovanim subjektom za pružanje usluga servisiranja koji je pravna osoba i ima odobrenje Ministarstva financija za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja, pružateljem usluge servisiranja drugog potraživanja i izvoditeljem usluge servisiranja drugog potraživanja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje način, uvjeti i postupak servisiranja i kupoprodaje potraživanja te propisima donesenim na temelju toga Zakona.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 6.

Članak 3.

U članku 5. riječi: „upravlja predstojnik Financijskog inspektorata“ zamjenjuju se riječima: „rukovodi glavni financijski inspektor“.

Članak 4.

U članku 17. stavku 1. točka 4. mijenja se i glasi:

„4. privremeno ograničiti i/ili zabraniti obavljanje određene poslovne aktivnosti ili pružanje usluge,“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Ministar financija donosi pravilnik kojim će detaljnije urediti način izricanja nadzornih mjera iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 5.

Članak 21. briše se.

Članak 6.

U članku 22. riječi: „kune koje su bile“ zamjenjuju se riječima: „euri koji su bili“.

Članak 7.

Naslov iznad članka 23. i članak 23. mijenjaju se i glase:

„Privremena mjera ograničavanja i/ili zabrane obavljanja određene poslovne aktivnosti ili pružanja usluge

Članak 23.

(1) Financijski inspektorat može subjektu nadzora rješenjem ograničiti i/ili zabraniti obavljanje određene poslovne aktivnosti ili pružanje usluge ako tijekom nadzora utvrdi da će obavljanje poslovne aktivnosti ili pružanje usluge dovesti do novih povreda odredbi zakona iz nadležnosti Financijskog inspektorata.

(2) Ograničenje i/ili zabrana obavljanja određene poslovne aktivnosti ili pružanja usluge može trajati najdulje 12 mjeseci.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.“.

Članak 8.

Iza članka 25. dodaje se naslov iznad članka i članak 25.a koji glase:

„Međunarodna suradnja

Članak 25.a

(1) Financijski inspektorat surađuje s nadležnim tijelima drugih država članica i nadležnim tijelima Europske unije u skladu s pravnim aktima Europske unije i propisima Republike Hrvatske.

(2) Financijski inspektorat razmjenjuje informacije iz djelokruga i nadležnosti propisanih ovim Zakonom u svrhu obavljanja nadzora i drugih poslova za koje je ovlašten s nadležnim tijelima drugih država članica te europskim nadležnim tijelima i organizacijama radi omogućavanja obavljanja njihovih zadaća.

(3) Financijski inspektorat može surađivati i razmjenjivati informacije u svrhu obavljanja nadzora ili drugih poslova za koje je ovlašten s nadležnim tijelima trećih zemalja temeljem sklopljenih sporazuma u skladu s pravnim aktima Europske unije i propisima Republike Hrvatske.

(4) Financijski inspektorat će dostaviti tražene informacije nadležnom tijelu iz stavka 2. ovoga članka ako to tijelo može osigurati zaštitu razmijenjenih informacija i čuvati ih kao povjerljive u skladu s nacionalnim zakonodavstvom toga tijela te ako će se razmijenjene informacije upotrijebiti samo i isključivo u svrhu za koju su dostavljene.

(5) Financijski inspektorat o međunarodnoj suradnji iz svoje nadležnosti vodi posebnu evidenciju.“.

Članak 9.

U članku 28. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Ako su ispunjeni uvjeti za vođenje žurnog postupka, prekršajni postupak može provesti i odluku o prekršaju i druge odluke donijeti voditelj postupka pojedinac.“.

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) O žalbi protiv odluka Vijeća iz stavka 3. ovoga članka i odluka voditelja postupka pojedinca iz stavka 4. ovoga članka odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.“.

Članak 10.

U članku 29. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Za predsjednika Vijeća i voditelja postupka pojedinca iz članka 28. stavka 4. ovoga Zakona može se imenovati osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i položen pravosudni ispit.“.

Članak 11.

U članku 31. iza riječi: „članova Vijeća“ dodaju se riječi: „i voditelja postupka pojedinca“.

Članak 12.

U članku 32. iza riječi: „Član Vijeća“ dodaju se riječi: „i voditelj postupka pojedinac“.

Članak 13.

U članku 33. stavku 1. iza riječi: „Članove Vijeća“ dodaju se riječi: „i voditelje postupka pojedince“.

U stavku 4. iza riječi: „članovi Vijeća“ dodaju se riječi: „ili voditelji postupka pojedinci“.

Članak 14.

U članku 34. stavku 1. iza riječi: „Vijeće“ dodaju se riječi: „i voditelj postupka pojedinac“.

Članak 15.

Članak 35. mijenja se i glasi:

„Ako osuđenik u roku koji je određen u odluci o prekršaju ne plati izrečenu novčanu kaznu i troškove postupka u cijelosti ili djelomično, postupak izvršenja pravomoćne odluke o prekršaju provest će službe za prekršajni postupak Financijskog inspektorata primjenom odredbi zakona kojim se uređuje prekršajni postupak i zakona kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima.“.

Članak 16.

U članku 36. stavku 4. iza točke 3. na kraju rečenice briše se točka i dodaje se točka 4. koja glasi:

„4. ako se podaci daju u postupku međunarodne suradnje iz članka 25.a ovoga Zakona.“.

Članak 17.

Iznad članka 40. naziv odjeljka IX. mijenja se i glasi: „PREKRŠAJNE ODREDBE“.

U članku 40. stavku 1. riječi: „ne dade“ zamjenjuju se riječima: „ne da“, a riječi: „od 20.000,00 do 800.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 2.650,00 do 106.170,00 eura“.

U stavku 2. riječi: „od 5.000,00 do 40.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 660,00 do 5.300,00 eura“.

U stavku 3. riječi: „od 20.000,00 do 80.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 2.650,00 do 10.610,00 eura“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Novčanom kaznom u iznosu od 10,00 do 5.300,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba građanin.“.

Članak 18.

U članku 41. stavku 1. riječi: „od 50.000,00 do 1.000.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 6.630,00 do 132.720,00 eura“.

U stavku 2. riječi: „od 10.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 1.320,00 do 6.630,00 eura“.

U stavku 3. riječi: „od 35.000,00 do 100.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 4.640,00 do 13.270,00 eura“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Novčanom kaznom u iznosu od 10,00 do 6.630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba građanin.“.

Članak 19.

Članak 42. briše se.

Članak 20.

U cijelom tekstu Zakona o Financijskom inspektoratu („Narodne novine“, br. 85/08., 55/11. i 25/12.) riječi: „Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma“ u određenom padežu zamjenjuju se riječima: „zakon kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma“ u odgovarajućem padežu, riječi: „Zakon o deviznom poslovanju“ u određenom padežu zamjenjuju se riječima: „zakon kojim se uređuje devizno i prekogranično poslovanje“ u odgovarajućem padežu, riječi: „Prekršajni zakon“ u određenom padežu zamjenjuju se riječima: „zakon kojim se uređuje prekršajni postupak“ u odgovarajućem padežu, a riječi: „predstojnik“ i „predstojnik Financijskog inspektorata“ u određenom padežu zamjenjuju se riječima: „glavni financijski inspektor“ u odgovarajućem padežu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 21.**

Ministar financija donijet će pravilnik iz članka 4. ovoga Zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 22.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/08., 55/11. i 25/12.) stupio je na snagu 29. srpnja 2008. (u daljnjem tekstu: važeći Zakon). Posljednjim izmjenama i dopunom toga Zakona („Narodne novine“, broj 25/12.) Financijski inspektorat Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Financijski inspektorat) definiran je kao ustrojstvena jedinica u sastavu Ministarstva financija koja nadzire primjenu propisa u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, te u području deviznog poslovanja i pružanja usluga platnog prometa i prijenosa novca. Isto tako, Financijski inspektorat vodi i prekršajni postupak u prvom stupnju za prekršaje iz naprijed navedenih područja.

Novine i dorade koje se predlažu ovim Konačnim prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Konačni prijedlog zakona), u odnosu na važeći Zakon, prvenstveno se odnose na daljnje usklađivanje hrvatskog regulatornog okvira u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno dijelu preporuka iz 5. kruga evaluacije hrvatskog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma Odbora Vijeća Europe za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL). Također se usklađuju odredbe o ustrojstvu i rukovođenju Financijskim inspektoratom u sastavu Ministarstva financija, s propisima kojima se uređuje navedeno područje.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Zakonom o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19.) propisuje se ustrojstvo upravnih organizacija u sastavu ministarstava te se određuje osoba koja rukovodi takvom upravnom organizacijom. U tu svrhu se, između ostaloga, ustrojavaju inspektorati, za inspeksijski nadzor u jednom ili više upravnih područja, s višim stupnjem samostalnosti u radu. Dodatno, Zakonom o plaćama u državnoj službi i javnim službama („Narodne novine“, broj 155/23. - u daljnjem tekstu: Zakon o plaćama) je propisan i naziv osobe koja rukovodi upravnom organizacijom u sastavu ministarstava. U skladu s navedenim, odredbe Konačnog prijedloga zakona se usklađuju s odredbama Zakona o sustavu državne uprave i Zakona o plaćama.

Odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“, br. 68/18., 2/20., 46/20. i 47/20.) propisana je nadležnost Ministarstva financija u pogledu nadzora postupanja Financijske agencije kod provedbe postupka ovrhe na novčanim sredstvima, te poslovanja poslovnih subjekata u uvjetima blokade računa. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija („Narodne novine“, br. 97/20., 101/21. i 78/23.) propisana je nadležnost Financijskog inspektorata za provedbu navedenog nadzora.

Nadalje, prema Zakonu o načinu, uvjetima i postupku servisiranja i kupoprodaje potraživanja („Narodne novine“, broj 155/23.) koji je na snazi od 1. siječnja 2024., Financijski inspektorat predviđen je kao nadležno nadzorno tijelo za kupce, pružatelje usluga servisiranja i izvoditelje usluga servisiranja tzv. drugih potraživanja (dospjela potraživanja, osim kreditnih potraživanja).

Sukladno navedenom, u pogledu djelokruga i nadležnosti Financijskog inspektorata te ustrojstva i rukovođenja Financijskim inspektoratom u sastavu Ministarstva financija, odredbe

Konačnog prijedloga zakona se mijenjaju i dopunjuju spomenutim nadležnostima te usklađuju s propisima koji uređuju ustrojstvo i rukovođenje upravnih organizacija u sastavu ministarstava.

Slijedom dijela preporuka iz 5. kruga evaluacije hrvatskog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma Odbora Vijeća Europe za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL), te zbog ujednačavanja nadzornih ovlasti Financijskog inspektorata, Konačnim prijedlogom zakona dopunjene su odredbe u pogledu izricanja sankcija kako bi one bile učinkovite i odvraćajuće, uvođenjem šireg raspona korektivnih radnji i sankcija, te odredbe o suradnji Financijskog inspektorata s nadležnim tijelima država članica i trećih zemalja u cilju propisivanja jasnih procedura i jačanja međunarodne suradnje.

Ovim se Konačnim prijedlogom zakona dosadašnje odredbe o odlučivanju o prekršajima od strane Vijeća za prekršajni postupak, radi zaštite načela efikasnosti i brzine provođenja prekršajnog postupka dopunjuju na način da u žurnom postupku prekršajni postupak može provesti i odluku o prekršaju donijeti voditelj postupka pojedinac.

Nadzorna praksa Financijskog inspektorata pokazala je da subjekt nadzora, odnosno obveznik dostave podataka po nalogu Financijskog inspektorata iz članaka 10., 13., 14. i 19. važećeg Zakona može, među inim, biti i fizička osoba građanin. U slučaju nepostupanja sukladno nalogu Financijskog inspektorata za fizičke osobe – građane nije bila propisana prekršajna odgovornost, te je u nedostatku prekršajne odredbe iz važećeg Zakona za počinitelja prekršaja fizičku osobu građanina, Financijski inspektorat primjenjivao pravnu kvalifikaciju iz Zakona o deviznom poslovanju („Narodne novine“, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92./09., 133/09. – Zakon o platnom prometu, 153/09., 145/10., 76/13., 52/21. i 141/22.), ukoliko se radilo o deviznom i prekograničnom poslovanju. Obzirom na navedeno, prekršajne odredbe članaka 40. i 41. važećeg Zakona dopunjuju se odredbama o prekršajnoj odgovornosti i fizičkih osoba - građana.

Obzirom da je od 1. siječnja 2023. u Republici Hrvatskoj službena valuta euro, Konačnim prijedlogom zakona predlaže se i usklađivanje novčanih iznosa iskazanih u kunama u važećem Zakonu u iznose u eurima, u skladu sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22. - ispravak).

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovom izmjenom usklađuje se ustrojstvo i djelokrug Ministarstva financija u pogledu Financijskog inspektorata kao upravne organizacije u njegovom sastavu, s odredbama članka 55. stavka 3. i članka 57. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sustavu državne uprave te članka 49. stavka 1. točke 11. Zakona o plaćama. Također, ovom općom odredbom dopunjuje se nadležnost Financijskog inspektorata Republike Hrvatske u odnosu na Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima te Zakon o načinu, uvjetima i postupku servisiranja i kupoprodaje potraživanja.

Uz članak 2.

Navedenim odredbama dopunjene su odredbe važećeg Zakona u pogledu nadležnosti Financijskog inspektorata Republike Hrvatske i to u odnosu na Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima u pogledu nadzora nad radom Financijske agencije kada ta institucija, kao tehničko i provedbeno tijelo, provodi postupak ovrhe na novčanim sredstvima te poslovnih subjekata kada posluju u uvjetima blokade računa. Također, sukladno Zakonu o načinu,

uvjetima i postupku servisiranja i kupoprodaje potraživanja koji je na snazi od 1. siječnja 2024., Financijski inspektorat predviđen je kao nadležno nadzorno tijelo za kupce, pružatelje usluga servisiranja i izvoditelje usluga servisiranja tzv. "drugih potraživanja" (drugo potraživanje sukladno definiciji iz Zakona o načinu, uvjetima i postupku servisiranja i kupoprodaje potraživanja je dospjelo potraživanje koje prema dužniku ima vjerovnik i koje je vjerovnik pokušao, ali nije uspio, naplatiti, osim potraživanja iz ugovora o neprihodonosnom kreditu; najčešće se radi o potraživanjima komunalnih poduzeća ili telekom operatera), te je potrebno odredbe postojećeg Zakona o djelokrugu i nadležnosti Financijskog inspektorata dopuniti i navedenim nadležnostima.

Uz članak 3.

Ovom izmjenom usklađuje se naziv osobe koja rukovodi Financijskim inspektoratom kao upravnom organizacijom u sastavu Ministarstva financija, s odredbama članka 55. stavka 3. i članka 57. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sustavu državne uprave te članka 49. stavka 1. točke 11. Zakona o plaćama.

Uz članak 4.

U članku 17. važećeg Zakona mijenja se izričaj stavka 4. obzirom da ovlasti Financijskog inspektorata za privremenim ograničenjem i/ili zabranom obavljanja određene poslovne aktivnosti ili pružanja usluge subjekta nadzora više neće proizlaziti iz Prekršajnog zakona, već će ovlasti biti propisane Zakonom o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske. Ministar financija donijeti će pravilnik kojim će se detaljnije urediti način izricanja nadzornih mjera s ciljem postizanja ujednačenog postupanja Financijskog inspektorata kod primjene nadzornih mjera nad subjektima nadzora.

Uz članak 5.

Obzirom da protiv rješenja iz članka 19. stavka 1. žalba nije dopuštena odredbe članka 21. potrebno je brisati.

Uz članak 6.

1. siječnja 2023. euro je postao službena valuta u Republici Hrvatskoj, te je iskaz valute iz „kuna“ promijenjen u „euro“.

Uz članak 7.

Ovim člankom daje se ovlast Financijskom inspektoratu da, pod određenim uvjetima, može subjektu nadzora rješenjem izreći mjeru privremenog ograničavanja i/ili zabrane obavljanja određene poslovne aktivnosti ili pružanja usluge u trajanju od najviše 12 mjeseci ako tijekom nadzora utvrdi da bi daljnje obavljanje poslovne aktivnosti ili pružanje usluge vjerojatno moglo dovesti do novih povreda odredaba zakona i podzakonskih propisa. Navedena se mjera uvodi temeljem preporučenih radnji Odbora Vijeća Europe za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL) u pogledu izricanja sankcija, u čijem se izvješću, između ostaloga navodi, kako bi nadzorna tijela trebala revidirati i poboljšati politiku izricanja sankcija te bi one trebale biti učinkovite i odvraćajuće, uz uvođenje šireg raspona korektivnih radnji i sankcija. Tako se umjesto dosadašnjeg zakonodavnog rješenja koje predviđa mogućnost izricanja mjere privremene zabrane obavljanja poslovne aktivnosti u najduljem trajanju od osam dana i to isključivo u prekršajnom postupku, što se pokazalo teško provedivim u praksi, uvodi mogućnost ograničavanja i/ili zabrane obavljanja određene poslovne aktivnosti ili pružanja usluge subjektu nadzora kao administrativna mjera koju u najduljem trajanju od 12 mjeseci izriče Financijski inspektorat.

Uz članak 8.

Odredbama članka 25.a osigurava se provedba preporuke Odbora Vijeća Europe za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL) prema kojoj Financijski inspektorat treba uspostaviti čvršći zakonodavni okvir za suradnju s inozemnim nadležnim tijelima kojim bi specificirao vrstu informacija koje može razmjenjivati. Ovim člankom propisana je ovlast Financijskog inspektorata da razmjenjuje informacije iz područja svojeg djelokruga i nadležnosti s nadležnim tijelima drugih država članica i nadležnim tijelima trećih država, te s tijelima Europske unije. Informacije koje se razmjenjuju odnose se na podatke prikupljene prilikom obavljanja nadzornih aktivnosti i drugih poslova za koje je ovlašten, što pokriva i područje sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma. Također, propisana je mogućnost uvjetovanja dostave informacija od strane Financijskog inspektorata, samo ukoliko su ispunjeni uvjeti u pogledu zaštite i čuvanja povjerljivosti tih informacija te ukoliko će se dostavljene informacije upotrijebiti samo i isključivo u svrhu za koju su dostavljene. Financijski inspektorat voditi će pisanu evidenciju o međunarodnoj suradnji iz svoje nadležnosti.

Uz članke 9. do 14.

U svrhu ubrzanja prekršajnog postupka i izbjegavanja nastupanja zastare prekršajnog progona, dodaje se mogućnost da u predmetima u kojima su ispunjeni uvjeti za vođenje žurnog postupka, prekršajni postupak može provesti i odluku o prekršaju i druge odluke donijeti voditelj postupka pojedinac. U praksi to znači da će u Financijskom inspektoratu prekršajni postupak umjesto Vijeća za prekršajni postupak Financijskog inspektorata moći provesti voditelj postupka pojedinac ako ovlaštenu tužitelj predloži provođenje žurnog postupka. Međutim, nadležna služba za prekršajni postupak Financijskog inspektorata nije u obvezi prihvatiti prijedlog ovlaštenog tužitelja za provođenjem žurnog postupka, već se samo radi o mogućnosti prihvaćanja takvog prijedloga i vođenja takvog postupka. Ovdje je potrebno napomenuti da je vođenje žurnog postupka uobičajena praksa postupanja nadležnih općinskih sudova kada su ispunjeni uvjeti za vođenje takvog postupka. S time u vezi i Financijski inspektorat kada pokreće prekršajni postupak redovno predlaže nadležnim općinskim sudovima provođenje žurnog postupka. Najveća novčana kazna propisana Prekršajnim zakonom („Narodne novine“, br. 107/07., 39/13., 157/13., 110/15., 70/17., 118/18. i 114/22.) koju je moguće izreći u žurnom postupku iznosi 3.981,68 eura za pravnu osobu i 1.327,23 eura za fizičku osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi. U svim drugim predmetima prekršajni postupak će provesti Vijeće za prekršajni postupak. Kao i do sada, Vijeće će moći ovlastiti člana Vijeća za vođenje postupka i donošenje odluka tijekom postupka, osim donošenja rješenja o prekršaju. Uvjeti za imenovanje voditelja postupka pojedinca isti su kao uvjeti za imenovanje predsjednika Vijeća. Mora se raditi o osobi koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i položen pravosudni ispit.

Uz članak 15.

Odredba članka 35. usklađuje se s Prekršajnim zakonom.

Uz članak 16.

Članak 36. stavak 4. dopunjen je točkom 4. kojom je propisano izuzeće od obveze čuvanja poslovne tajne i korištenja klasificiranih podataka prilikom razmjene informacija s inozemnim nadležnim tijelima.

Uz članak 17.

Naslov odjeljka iznad članka 40. izmijenjen je obzirom da se odredbe članaka kojima je uređen odnose na prekršajnu odgovornost.

Prekršajne odredbe članka 40. važećeg Zakona dopunjene su, odnosno proširene su i na počinitelje prekršaja fizičke osobe građane, dok je raspon novčanih kazni propisan Prekršajnim zakonom, a sukladno odredbi članka 69. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, preračunat iz kune u euro primjenom fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje, nakon čega se dobiveni iznos zaokružuje na nižu desetihu.

Uz članak 18.

Prekršajne odredbe članka 41. važećeg Zakona dopunjene su, odnosno proširene su i na počinitelje prekršaja fizičke osobe građane, dok je raspon novčanih kazni propisan Prekršajnim zakonom, a sukladno odredbi članka 69. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, preračunat iz kune u euro primjenom fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje, nakon čega se dobiveni iznos zaokružuje na nižu desetihu.

Uz članak 19.

Članak 42. kojim su propisani zastarni rokovi briše se stoga što Prekršajni zakon ne omogućava posebnim zakonima kojima su propisani prekršaji propisivanje drukčijih zastarnih rokova.

Uz članak 20.

Uvodi se opća terminologija naznake zakona kojima se uređuje područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, područje deviznog i prekograničnog poslovanja i područje prekršajnog postupka. Također, uvodi se opća terminologija naznake rukovodećeg službenika Financijskog inspektorata. U slučaju eventualnih budućih izmjena naziva navedenih zakona koji uređuju predmetnu problematiku izbjegla bi se potreba izmjena i dopuna ovoga Zakona u tom dijelu.

Uz članak 21.

Propisuje se rok za donošenje pravilnika iz članka 17. stavka 3. koji je dodan člankom 4. ovoga Zakona.

Uz članak 22.

Propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 2. sjednici raspravljao o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske. Prijedlog zakona prihvaćen je Zaključkom od 12. srpnja 2024., a predlagatelju su upućene primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni pred radnim tijelima Hrvatskoga sabora i u raspravi na sjednici Hrvatskoga sabora radi pripreme Konačnoga prijedloga zakona.

U članku 7. Konačnog prijedloga zakona izvršena je nomotehnička dorada izričaja, na način da su brisane riječi: „pred nadležnim upravnim sudom“, sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora od 9. srpnja 2024.

U članku 15. Konačnog prijedloga zakona kojim se mijenja članak 35. usklađen je izričaj članka 35. s člankom 34. stavkom 1. Prekršajnog zakona („Narodne novine“, br. 107/07., 39/13., 157/13., 110/15., 70/17., 118/18. i 114/22.), na način da je umjesto izraza: „u određenom roku“ propisano: „u roku koji je određen u odluci o prekršaju“.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U odnosu na primjedbu Darija Zurovca, zastupnika Hrvatskoga sabora da treba propisati konkretne kriterije i mjerila za utvrđivanje privremene mjere ograničavanja i/ili zabrane obavljanja određene poslovne aktivnosti ili pružanja usluge, odnosno da je protuustavno takve kriterije propisati pravilnikom, predlagatelj ističe da je odredba članka 4. kojom se mijenja članak 17. u stavku 2. i kojom se dodaje stavak 3. propisana u skladu s istovjetnom odredbom članka 83. stavka 6. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“, br. 108/17., 39/19. i 151/22.), propisanom izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koje su na snagu stupile 1. siječnja 2023. Predlagatelj ujedno ističe kako se Pravilnikom iz članka 4. neće propisivati pitanja upravnog postupka već tehnička provedba izricanja nadzornih mjera.

Nadalje, u vezi primjedbe Darija Zurovca, zastupnika Hrvatskoga sabora kako se paralelno mogu voditi prekršajni i upravni postupak u istoj stvari, predlagatelj ističe kako se u prekršajnom postupku ne može odlučivati o upravnoj stvari niti u upravnom postupku o prekršaju jer se radi o postupcima koji su međusobno odvojeni i nezavisni, te ishod jednog postupka ne utječe na tijek drugog.

Na tekst prijedloga zakona nije bilo suštinskih primjedbi niti prijedloga koje predlagatelj nije prihvatio, odnosno sve upućene primjedbe s rasprave u Hrvatskome saboru pomno su razmotrene te je zaključeno kako su sve primjedbe izvan opsega predmeta ovoga Konačnog prijedloga zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom uređuju djelokrug, nadležnosti i ovlasti Financijskog inspektorata Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Financijski inspektorat).
- (2) Financijski inspektorat je ustrojstvena jedinica u sastavu Ministarstva financija koja nadzire primjenu propisa u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, te na području deviznog poslovanja i pružanja usluga platnog prometa i prijenosa novca.
- (3) Uz poslove inspekcijskog nadzora, Financijski inspektorat vodi prekršajni postupak u prvom stupnju kad je to ovim Zakonom određeno, sukladno odredbama ovoga Zakona i ovlastima koje ima na temelju Prekršajnog zakona.
- (4) Sjedište je Financijskog inspektorata u Zagrebu.

II. DJELOKRUG I NADLEŽNOSTI FINACIJSKOG INSPEKTORATA

Članak 3.

- (1) U području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma Financijski inspektorat nadzire provedbu mjera, radnji i postupaka za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma, propisanih Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i propisima donesenim na temelju toga Zakona.
- (2) U području deviznog poslovanja Financijski inspektorat nadzire poštovanje uvjeta i načina obavljanja prekograničnog poslovanja, kao i poslovanja sa stranim sredstvima plaćanja u zemlji, propisanih Zakonom o deviznom poslovanju i propisima donesenim na temelju toga Zakona.
- (3) U području pružanja usluga platnog prometa Financijski inspektorat nadzire odvijanje platnih transakcija i drugih poslova platnog prometa sukladno zakonu kojim se uređuje pružanje usluga platnog prometa i prijenosa novca te propisima donesenim na temelju toga Zakona.
- (4) Financijski inspektorat vodi u prvom stupnju prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim Zakonom i zakonima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, devizno poslovanje te pružanje usluga platnog prometa i prijenosa novca.

Članak 5.

Financijskim inspektoratom upravlja predstojnik Financijskog inspektorata.

Izricanje nadzornih mjera

Članak 17.

- (1) Financijski inspektorat može subjektima nadzora kao nadzornu mjeru, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom:
1. dati pisano upozorenje za otklanjanje nepravilnosti,
 2. naložiti otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti,
 3. predložiti obustavu izvršenja financijske transakcije i zamrzavanje financijskih sredstava,
 4. privremeno zabraniti poduzimanje određene poslovne aktivnosti sukladno ovlastima koje proizlaze iz Prekršajnog zakona,
 5. predložiti oduzimanje odobrenja za rad.
- (2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka Financijski inspektorat izricat će subjektu nadzora primjenjujući načelo razmjernosti.

Članak 21.

(1) Rješenje iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona protiv kojeg u roku nije izjavljena žalba i rješenje kojim Ministarstvo financija odluči povodom žalbe iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona konačno je i dostavlja se putem Financijskog inspektorata na izvršenje.

(2) Financijski inspektorat ovlašten je tražiti informacije o izvršenju. Pravna osoba ili državno tijelo koje je bilo dužno provesti izvršenje obvezno je o izvršenju izvijestiti Financijski inspektorat.

Obustava izvršenja financijske transakcije i zamrzavanje financijskih sredstava

Članak 22.

U slučaju osnovane sumnje da su financijska sredstva na računu subjekta nadzora predmet prekršaja za koji je propisana zaštitna mjera oduzimanja predmeta prekršaja, ovlaštena osoba Financijskog inspektorata može predložiti nadležnom prekršajnom tijelu da naredi privremenu obustavu izvršenja financijske transakcije i zamrzavanje financijskih sredstava na računu do okončanja prekršajnog postupka ili da banci, odnosno drugoj instituciji, koja subjektu nadzora pruža uslugu platnog prometa, izda nalog da strana sredstva plaćanja ili kune koje su bile predmet platnog prometa koji je rezultat prekršaja doznači, do okončanja prekršajnog postupka, na posebne račune Financijskog inspektorata.

Privremena zabrana poduzimanja određene poslovne aktivnosti

Članak 23.

(1) U slučaju osnovane sumnje da je počinjen prekršaj za koji se može izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti, Financijski inspektorat subjektu nadzora može privremeno zabraniti poduzimanje određene poslovne aktivnosti, uz donošenje naredbe i pečačenje opreme za rad ili poslovnih prostorija ako je to neophodno radi sprječavanja subjekta nadzora da čini nove prekršaje ili da oteža dokazivanje u postupku.

(2) Ovlaštene osobe Financijskog inspektorata mogu subjektu nadzora izreći mjere opreza iz stavka 1. ovoga članka najdulje na osam dana. Ako u roku od osam dana od dana određivanja mjere opreza ovlaštene osobe ne podnesu optužni prijedlog s prijedlogom prekršajnom tijelu da produlji primjenu mjere opreza ili ako nakon podnošenja takva zahtjeva prekršajno tijelo ne odluči u daljnjem roku od tri dana, mjera opreza prestaje.

Suradnja između nadležnih tijela Republike Hrvatske

Članak 25.

(1) Financijski inspektorat i druga tijela u Republici Hrvatskoj koja su nadležna za nadzor primjene propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, devizno poslovanje te pružanje usluga platnog prometa i prijenosa novca dostavit će, na međusobni zahtjev, sve podatke o subjektima nadzora koji su im potrebni u postupku provođenja nadzora.

(2) Tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su se međusobno obavještavati o nezakonitostima i nepravilnostima koja utvrde tijekom obavljanja nadzora, ako su ti nalazi bitni za rad drugog tijela.

(3) Razmjena podataka u skladu s ovim člankom ne smatra se odavanjem poslovne tajne i klasificiranih podataka, a Financijski inspektorat i druga nadležna tijela dužni su čuvati

primljene podatke u skladu s utvrđenim stupnjem tajnosti te ih mogu upotrijebiti isključivo u svrhu za koju su dani.

(4) U cilju omogućavanja i uspostave djelotvornog nadzora, tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su surađivati, planirati i koordinirati obavljanje složenih nadzora te prikupljanje i razmjenu bitnih informacija između nadležnih tijela koja su uključena u nadzor u okviru redovitih aktivnosti ili izvanrednih situacija.

(5) Opseg razmjene podataka te koordinacija postupaka i aktivnosti pri nadzoru uredit će se međusobnim sporazumom o razumijevanju.

V. ODLUČIVANJE O PREKRŠAJIMA

Članak 28.

(1) Financijski inspektorat vodi prekršajni postupak prema Prekršajnom zakonu.

(2) Financijski inspektorat vodi prekršajni postupak na temelju podnesenoga optužnog prijedloga ovlaštenog tužitelja, zakonom ovlaštenog za provođenje nadzora primjenom propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, devizno poslovanje te pružanje usluga platnog prometa i prijenosa novca.

(3) Prvostupanjski postupak provodi Vijeće za prekršajni postupak Financijskog inspektorata (u daljnjem tekstu: Vijeće).

(4) O žalbi protiv odluka Vijeća iz stavka 3. ovoga članka odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

Članak 29.

(1) Vijeće iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona čine tri člana.

(2) Vijećem predsjedava i njegovim radom rukovodi predsjednik Vijeća.

(3) Predsjednik Vijeća mora biti diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.

Članak 31.

O izuzeću članova Vijeća odlučuje predstojnik, a o izuzeću predstojnika ministar financija.

Članak 32.

Član Vijeća ne može biti ovlaštena osoba Financijskog inspektorata koja je sudjelovala u nadzoru poslovanja okrivljenika u prekršajnom postupku.

Članak 33.

(1) Članove Vijeća iz redova ovlaštenih osoba Financijskog inspektorata imenuje predstojnik na vrijeme od dvije godine.

(2) U Financijskom inspektoratu po potrebi može biti imenovano više vijeća.

(3) Predstojnik može imenovati zamjenike članova Vijeća.

(4) Za vrijeme dok rade kao članovi Vijeća, ovlaštene osobe Financijskog inspektorata ne mogu raditi na poslovima inspekcijskog nadzora.

Članak 34.

(1) O žalbi povodom rješenja o prekršaju koje donese Vijeće odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

(2) Žalba iz stavka 1. ovoga članka podnosi se Financijskom inspektoratu koji je, ako ne postoje razlozi za njezino odbacivanje, bez odgode prosljeđuje Visokom prekršajnom sudu.

Članak 35.

(1) Ako osuđena pravna osoba, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost prema pravomoćnoj odluci u određenom roku ne plati, u cijelosti ili djelomično, novčanu kaznu, troškove postupka ili oduzetu imovinsku korist, Financijski inspektorat, odjel za prekršaje, provest će postupak prisilnog izvršenja pravomoćne odluke o prekršaju izdavanjem naloga za pljenidbu banci kod koje se vodi račun osuđene osobe ili drugoj instituciji koja na temelju zakona ili ugovora s bankom obavlja poslove platnog prometa. Uz nalog će se dostaviti pravomoćna odluka s klauzulom pravomoćnosti.

(2) Ako osuđena fizička osoba ili odgovorna osoba u pravnoj osobi prema pravomoćnoj odluci u određenom roku ne plati, u cijelosti ili djelomično, novčanu kaznu, troškove prekršajnog postupka ili oduzetu imovinsku korist, od Porezne uprave bit će zatraženo da provede ovrhu na imovini te osobe u skladu s Općim poreznim zakonom.

VI. ZAŠTITA I ČUVANJE PODATAKA

Obveza čuvanja i korištenja poslovne tajne i klasificiranih podataka

Članak 36.

(1) Službenici Financijskog inspektorata dužni su čuvati poslovnu tajnu i klasificirane podatke za koje saznaju tijekom obavljanja nadzora i drugih poslova iz svoje nadležnosti, u skladu s utvrđenim stupnjem tajnosti.

(2) Financijski inspektorat podatke koji jesu poslovna tajna i klasificirani podaci, a koje je saznao tijekom obavljanja nadzora ili drugih poslova iz svoje nadležnosti, može koristiti isključivo:

1. za obavljanje nadzora,
2. u prekršajnim postupcima,
3. u postupku pred sudom.

(3) Poslovna tajna i klasificirani podaci ne mogu se otkriti drugoj osobi ili državnom tijelu, osim u obliku informacije iz koje nije vidljiv identitet subjekta nadzora na kojeg se ti podaci odnose te u slučajevima propisanim zakonom.

(4) Obveza čuvanja poslovne tajne i klasificiranih podataka nije povrijeđena:

1. ako se podaci daju za potrebe kaznenog postupka,
2. ako se podaci daju Uredu za sprječavanje pranja novca, a na temelju Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma,
3. ako se podaci daju Hrvatskoj narodnoj banci te drugom nadzornom tijelu za potrebe nadzora koji oni obavljaju iz svog djelokruga, u okviru svojih zakonskih ovlasti, a na temelju pisanog zahtjeva.

(5) Podatke koje im Financijski inspektorat dostavi sukladno stavku 4. ovoga članka, nadležna tijela mogu upotrijebiti isključivo u svrhu za koju su dani i ne smiju ih priopćiti trećim osobama ili im omogućiti da ih doznaju i iskoriste, osim u slučajevima propisanim zakonom.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 40.

(1) Pravna osoba koja u smislu članka 10., 13. i 14. ovoga Zakona ovlaštenoj osobi Financijskog inspektorata ne pruži tražene podatke, odnosno ne daje na uvid potrebnu dokumentaciju i

predmete ili ne osigura uvjete za provođenje inspekcijskog nadzora, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 800.000,00 kuna.

(2) Odgovorna osoba u pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 40.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 41.

(1) Pravna osoba koja ne izvrši nalog ovlaštene osobe Financijskog inspektorata u smislu članka 19. stavka 1. ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 1.000.000,00 kuna.

(2) Odgovorna osoba u pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 35.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 42.

(1) Prekršajni postupak za prekršaje predviđene ovim Zakonom ne može se pokrenuti kad proteknu tri godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Zastara nastupa u svakom slučaju kad od dana počinjenja prekršaja protekne šest godina.